

Bemærkninger til forslaget.

Almindelige bemærkninger.

Danmarks bistandssamarbejde med udviklingslandene bygger på lov nr. 94 af 19. marts 1962 om teknisk samarbejde med udviklingslandene (folketings-tidende 1961—62: 31, 310, 3362, 3578; A 75; B 397, 447; C 295) med senere ændringer og på lov nr. 219 af 27. maj 1970 om udsendelse af frivillige til udviklingslandene (nærmere omtalt nedenfor).

Med vedtagelsen af loven om teknisk samarbejde med udviklingslandene skabtes grundlaget for, at den faglige danske bistand til udviklingslandene, som indtil da i det væsentlige var blevet kanaliseret gennem FN, kunne udvides til at omfatte også tosidige danske bistandsaktiviteter, ligesom der ved loven blev åbnet mulighed for en meget begrænset finansiel bistand gennem ydelse af statslån. Loven gav endvidere adgang til at fremme overførslen af privat kapital gennem udstedelse af garantier mod tab på private kreditter ydet til udviklingslandene som led i disses tekniske udvikling.

De første år efter lovens ikrafttræden måtte betragtes som en forsøgsperiode, og de erfaringer, der er indvundet siden lovens ikrafttræden, har foranlediget dels visse ændringer i og tilføjelser til den oprindelige lov, dels en kontinuerlig tilpasning inden for lovens rammer af bistandsaktiviteterne til udviklingslandenes bistandsbehov.

Henimod afslutningen af det første udviklingstiår — 1960'erne — blev der på internationalt plan taget flere initiativer til statusopgørelse over de i arbejdet med udviklingslandenes problemer indhøstede erfaringer med henblik på deres nyttiggørelse i forberedelserne til det andet udviklingstiår — 1970'erne. De bistandspolitiske problemer er således blevet analyseret af en international kommission under ledelse af den tidligere canadiske premierminister Lester Pearson. Kommissionen blev nedsat af Verdensbankens præsident i 1968 med den opgave at gennemgå de sidste 20 års udviklingshjælp, vurdere resultaterne, klarlægge de fejl, der var begået, og foreslå retningslinier, som kunne føre til bedre resultater i fremtiden. Kommissionens rapport indeholder en lang række henstillinger, dels til de industrialiserede lande og de internationale organisationer om en forbedret bistandsindsats, dels til udviklingslandene om en forbedret egen indsats.

Regeringen fandt, at der også på nationalt plan var behov for en omfattende gennemgang af såvel

lovgivning som bistandspraksis, og med henblik herpå nedsattes den 2. april 1969 et udvalg (i det følgende kaldet revisionsudvalget) med den opgave at undersøge Danmarks forhold til udviklingslandene med henblik på ændringer i den nugældende lovgivning. Udvalget afgav den 12. februar 1970 betænkning nr. 565 om Danmarks samarbejde med udviklingslandene.

Denne betænkning er blevet indgående drøftet såvel i Styrelsen for teknisk samarbejde med udviklingslandene som i Rådet for teknisk samarbejde med udviklingslandene, ligesom den har været behandlet på en af ministeren for teknisk samarbejde med udviklingslandene indkaldt ungdomskonference.

En af styrelsen vedtagne udtalelse om denne betænkning vedlægges som bilag 1 og de resolutioner af betydning for udformning af nærværende lovforslag, som er blevet vedtaget af Rådet og ungdomskonferencen, vedlægges som bilag 2 og 3.

Revisionsudvalget foreslår på en række områder, at der fastlægges nye retningslinier for de danske bistandsaktiviteter, eller at nye opgaver tages op, ligesom udvalget på flere punkter foreslår, at man forstærker en udvikling, der allerede er igang. Samtidig har revisionsudvalget fremsat forslag om omfanget af bevillingerne til disse formål i årene indtil 1980-81.

Nærværende lovforslag, der i det væsentlige er baseret på revisionsudvalgets betænkning, adskiller sig på en række punkter fra den bestående lov. Der er således blevet indføjet en formålsparagraf, der nærmere definerer målsætningen for de fremtidige danske aktiviteter i relation til udviklingslandene, og hvorefter målet for Danmarks samarbejde med udviklingslandene skal være dels at støtte disse landes bestræbelser på at hæve levestandarden dels gennem en mere direkte kulturel udveksling at fremme den gensidige forståelse og solidaritet.

I overensstemmelse med revisionsudvalgets anbefalinger foreslås det endvidere, at de bevillingsmæssige procedurer tilrettelægges på en sådan måde, at bistandsindsatsen løbende kan planlægges for en periode på mindst fem år.

Den bestående lovs karakter af en rammelov er bevaret og i nogen grad udvidet særlig for så vidt angår bestemmelserne om bilateral faglig bistand. Desuden er kompetencefordelingen mellem ministeren og Styrelsen klargjort, idet Styrelsens status